

HISTORISCHE RUBRIEK

2010, nr. 2

INFORMATIE VAN DE HISTORISCHE VERENIGING

Algemene ledenvergadering

Woensdag 17 februari 2010 om 20.00 uur is de algemene ledenvergadering van de Historische Vereniging Bakkeveen in Dúndelle. De vereniging gaat haar derde levensjaar in. Uit de groei van het aantal leden en de activiteiten blijkt de levensvatbaarheid van onze vereniging. In de ledenvergadering zullen we met de leden bespreken of we op de goede weg zijn en verantwoording afleggen over onze activiteiten. De uitnodiging en de vergaderstukken zijn gelijk met het nieuwe nummer van **Ald Bakkefean** verspreid.

Als de officiële ledenvergadering is afgesloten, zal **Siebrén Roelsma** ons enkele fragmenten laten zien van twee films die in de vijftiger jaren in Bakkeveen gemaakt zijn, en die onlangs op DVD zijn overgezet.

Na de pauze geven Willem Dolstra en Geert Zijlstra een presentatie over het Grenspalenproject langs de grens van Groningen en Friesland. Daarna zingt Geert Zijlstra liedjes over het Westerkwartier. Hij begeleidt zichzelf op de gitaar. Er is ook de mogelijkheid om in te tekenen op een excursie naar het Grenspalenproject nabij Frieschepalen

We hopen op de aanwezigheid van veel van onze leden. Dan kan het een interessante, maar ook gezellige avond worden !

Fred Hoogenboom, voorzitter

Lezing van Kerst Huisman

Op **woensdag 24 februari** a.s. zal de bekende Friese historicus **Kerst Huisman** uit Leeuwarden in de Dúnhoeke een lezing houden over de geschiedenis van de hoogveengraverij in onze streken vanaf de 17de eeuw. De titel van zijn presentatie is:

De veenrush in zuidoostelijk Friesland

De geschiedenis van de hoogveengraverij in (delen van) Smallingerland, Opsterland en Ooststellingwerf

Komt allen!

Toegang leden gratis!

HET OUDSTE VERENIGINGSBLAD

In *De Slûswachter* van januari 2010 staat een artikeltje van Henco Nijland waarin hij vermeldt dat er een voorganger van dit blad is geweest, dat verschenen is vanaf 1965 tot 1972. Dit blad heette *It Beaken*. In mijn herinnering werd dit vanuit de gereformeerde gemeenschap in Bakkeveen uitgegeven. Jan van Dalen zegt echter dat de voetbalclub al eerder een blad uitgaf.

It Beaken was toch echt het eerste blad, beweert Nijland. Beide heren hebben een beetje gelijk. *It Beaken* was namelijk een blad, dat een veel grotere oplage had (een duizendtal) en het blad van de voetbalclub werd alleen onder de leden en donateurs verspreid. Het gelijk van Jan van Dalen zit in het feit, dat het voetbalblad toch ouder is. Het eerste exemplaar is van september 1962. De redactie werd gevormd door Jan van der Veer en Riemer van der Velde. Het ontwerp van de advertenties was van Willy Bethlehem, die in dit opzicht een ware kunstenaar was. Er staan prachtige cartoons van hem in het blad, dat de naam *Haemes-Prikkels* kreeg.

Sportvrienden blijft fit!

gebruik ons VITAMINERIJK BROOD,
gemaakt met de modernste machines;
prima GRONINGER en FRIESE KOEK

CENTRALE BAKKERIJ

Roonbedrijf
B. HOMAN

VOOR AL UW LANDBOUWERKZAAMHEDEN

Advertentiepagina uit *HAEMES-PRIKKELS*, 1ste jaargang, nr.1, sept. 1962. Ontwerp: Willy Bethlehem.

De naam van het blad

In de eerste jaargang no. 2, lezen we o.a. het volgende: "In ons eerste nummer zijn wij nalatig geweest en hebben U de naam *Haemes-Prikkels* niet nader toegelicht. Zoals de meesten van U wel weten, heette onze vereniging oorspronkelijk H.M.S. (Houd Moedig Stand). Deze naam raakten wij echter kwijt, omdat er nog een vereniging was die H.M.S. heette en deze vereniging had oudere rechten op die naam dan Bakkeveen. De K.N.V.B. staat niet toe, dat er twee clubs met dezelfde naam zijn en toen is de naam veranderd in V.V. BAKKEVEEN. Wij hebben de naam van ons blaadje afgeleid van H.M.S. Deze drie letters spreekt men namelijk uit als Ha-eM-eS".

Namen van adverteerders

Voor mensen, die hier in de jaren zestig al woonden, is het interessant om de namen van enkele adverteerders in het voetbalblad te noemen:

- J.Ybema - Vivo-winkelier
 - B. Homan - loonbedrijf
 - Fa. H.B.de Boer - manufacturen Wijnjeterp-Bakkeveen
 - J.Overwijk - kapper
 - A.Tuinstra-Flonk - butagas, gastoestellen, stomen en verven
 - W.J.Dijkstra -Het Fruithuis
 - Aalders - zelfbediening
 - Hotel van der Meer
 - Garage van der Meer - Shell smeringsstelsel
 - R.van Dekken - voor alle tuinplanten
 - Fokke van der Velde - levensmiddelen
 - Gebr. Postma - landbouwwerktuigen
- Voetbaluitslagen, -standen, -verslagen, uitslag tombola, schutjascompetitie en nog veel meer staat er in dit twaalf pagina's tellende blad.

Klaas Sikkema

OUD GELD

Tijdens de avond over genealogie kwam ook het 10-delige stelsel ter sprake. Dat is in 1811 ingevoerd door Napoleon. Toen kregen we de *florijn* (afgekort *fl.* of *f.*). Wij noemden die in Nederland de *gulden*.

Voorheen sprak men van *daalders*, *stuivers*, *duiten* en *oortjes*. Twee duiten was 1 oortje en 2 oortjes was een stuiver. We kennen nog steeds de uitdrukkingen '**hij heeft zijn laatste oortje versnoept**' en '**een duit in het zakje doen**'.

Voor de Tweede Wereldoorlog kregen we bruine briefjes van een gulden en blauwe van een *rijksdaalder*. Toen hadden we ook biljetten van 20 gulden. Oude mensen rekenden toen nog vaak in stuivers: 7 stuivers, 15 stuivers enz. 30 *cent* was een *schelling* en 12½ *cent* een *stoter*.

In de oorlog hadden we zinken munten, maar de ½

cent ontbrak. Na de oorlog kwamen de zilveren guldens en rijksdaalders weer voor het licht. Ze werden met nieuwe aangevuld, maar al gauw zat daar geen zilver meer in. Er waren ook gouden munten van vijf en tien gulden. Die werden door de bezitter pas in uiterste nood uitgegeven.

In 2002 gingen we over op de *euro* (€) en nu willen ze de 1- en 2-*eurocent* ook al afschaffen. Veel mensen (vooral de veehandelaren) rekenden nog lang in guldens.

Een numismaat spaart munten vaak niet op jaartal, maar op het muntmeesterteken. Dat ontbreekt echter op de euromunt. Een van de laatste guldens had een visje als muntmeesterteken. De muntmeester heette Hengel.

J.J. de Zee

TWA SISWIZEN

Omt de skippers út Bakkefean sa'n ommelânske reis meitsje moasten om yn Ljouwert te kommen, wiene se dêr altiten oan 'e lette kant om noch in goeie fracht te krijen. Sa komme wy oan 'e siswize: *Bakkefean moat ek fracht ha*.

It Frysk Wurdboek fan 1992 seit: ook "vergoeijikend gezegd tegen iemand die te laat komt."

Yn it Frysk Wurdboek stiet ek de siswize: *Wy geane nei de Bakkefeanster dunen*. Dat betsjut: wy geane op bêd.

Is dizze siswize yn Bakkefean noch bekend ?

Interessante ontwikkelingen in de speurtocht naar de oudste dorpsbladen van Bakkeveen. **Klaas Sikkema** die de 2 vroege uitingen van de lokale drukkunst op deze pagina vergelijkt **en Henco Nijland** die op de volgende pagina weer een stapje verder is gekomen met 't Beaken-krantje. Hoe dan ook het levert weer veel informatie op uit de periode van de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw. Als iedereen nu tijdens de periode van slecht weer even de oude dozen op zolder induikt Wie weet !!

Foto's beoordelen in de maand februari is al geweest en was op dinsdag 9 februari. Volgende is woensdag 17 maart.

janvd

DE HISTORIE HET BEAKEN-KRANTJE

In het novembern timer van de "Slûswachter" deed ik een oproep om meer te weten te komen over de geschiedenis van het "Beaken-krantje". Het krantje in een oplage van ca. 1200 exemplaren werd huis aan huis bezorgd in Bakkeveen, Wijnjewoude en Waskemeer (tot aan Haulerwijk). Een groep van zeer enthousiaste vrijwilligers zorgden ervoor dat elke maand het blad gestencild, gevouwen en bezorgd werd, terwijl andere vrijwilligers de noodzakelijke advertenties binnen wisten te halen.

Ik kreeg een zeer waardevolle reactie van Johannes Roelsma die al voor 1960 mee hielp met vouwen en ook na 1960 was hij samen met zijn vrouw zeer actief in de tot stand komen van het krantje. Onlangs is Johannes op bezoek geweest in de Lijte in Ureterp bij Ellie Roijinga. Ellie en haar man Germ Roijinga kun je de "grondleggers" van het Beaken-krantje noemen. Naast vele werkzaamheden zorgden zij ook voor het stencil-en vouwerk. Volgens Ellie moet het krantje voor het eerst uitgekomen zijn rond 1955(!)

Andere vrijwilligers waren o.a. Pieter Boonstra en zijn vrouw die zorgden voor advertenties in Wijnjewoude en Gorredijk, terwijl Lies ten Hoorn de advertenties in Ureterp en Drachten voor haar rekening nam. Het vele typewerk op stencils (!) werd zeer nauwkeurig gedaan door Rinkje Wijmenga. Ook kreeg ik ook van Johannes de

namen door van twee mensen die eveneens een belangrijke rol hebben gespeeld bij het maken en bezorgen van de vele krantjes: Fokje Bosma en mevrouw (Jan) Zandberg.

Er moeten zeker nog meer mensen betrokken zijn geweest bij het Beaken-krantje. Wie kent ze nog en wie heeft er nog een Beaken-krantje op zolder in een schoendoos liggen.

En toende eerste Beaken-krantjes zijn gevonden !!

Klaas ten Hoor uit Bakkeveen bleek nog in bezit te zijn van een Beaken-krantje uit 1963! Japke van de Wey kwam met de verhuizing een doos tegen van haar zus Lies ten Hoor, en jawel er zaten een paar Beaken-krantjes in !! Binnenkort gaat Japke de doos helemaal uitpakken en wie weet zitten er nog meer krantjes en informatie over de geschiedenis van "it Beaken" en Bakkeveen in.

Het zou leuk zijn om stukken uit de Beaken-krantjes te gaan publiceren in de "Slûswachter". Hebt U ook nog dozen op de zolder staan met mogelijk Beaken-krantjes laat mij dit dan weten. Ze kunnen ons veel vertellen over de geschiedenis van Bakkeveen! Klaas en Japke hartelijk dank voor jullie reactie!

Wordt vervolgd! Henconijland@hotmail.com

CORNELISSEN

Bouwmaterialenhandel Bouwbedrijf

Uw adres voor:

- Aanvraag bouwvergunningen
- Aanvraag vergunningen inzake wet milieubeheer
- Bouwtekeningen
- Constructieberekeningen
- Levering alle bouwmaterialen
- Levering stalinrichtingen
- Nieuwbouw, verbouw en renovatie
- Verhuur bouwmaterieel

*Nijfeansterwei 1
9243 WB Bakkeveen
TEL. 0516 - 54 18 68*

De Ikeleane

Camping de Ikeleane is een rustige familie camping aan de rand van Bakkeveen.

De camping heeft **117 vaste en 80 toeristische plaatsen**
Door uitbreiding is er weer **ruimte voor seizoenplaatsen**

Tevens verhuur van ruime **chalets** en **vakantiewoning**.

Telnr.: **0516-541283**
e-mail: **info@ikeleane.nl**
website: **www.ikeleane.nl**

Zoekt u ruimte voor een **feestje** of **verjaardag** in een rustige omgeving bel of mail ons voor vrijblijvende informatie.

Theun en Marjanna Kiers